

Agrofórum

Gyomirtás, gabonatermesztés

Priaxor® A jövő gombaölő szere kalászosokban

RENDKÍVÜL HOSSZÚ
HATÁSTARTAM
A ROZSDAFÉLÉK ELLEN

PÁRATLAN HOZAM- ÉS
JÖVEDELMNÖVELŐ HATÁS

TÖKÉLETES MEGOLDÁS
A ZÁSZLÓSLEVÉL VÉDELME

KIEMELKEDŐ
HATÉKONYSÁG A KALÁSZOSOK
LEVÉLBETEGSÉGEI ELLEN

www.agro.basf.hu/go/priaxor

BASF Mezőgazdasági megoldások

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!
II. forgalmazási kategóriás termék.

BASF
We create chemistry

AgCelence®
Többre képes

Homoki prérifű: futótűzként terjed homokterületeinken az új inváziós fűfaj

Magyar Tudományos Akadémia

Egy új, veszélyes észak-amerikai inváziós faj, a homoki prérifű egyre jelentősebb hazai elterjedését vizsgálják az MTA-DE Lendület Funkcionális és Restaurációs Ökológiai Kutatócsoport és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgató-ság munkatársai. Az agresszív növény kiszorítja a hazai fajokat, és a legelő állatok sem fogyasztják.

Még 2017-ben Magyarország mésztelen és meszes homokterületein is kimutatták az Észak-Amerikában őshonos homoki prérifű (*Sporobolus cryptandrus*) jelenlétét, melyet a nemzetség más fajai nyomán özönfűnek is neveznek.

A Magyar Tudományos Akadémia és a Debreceni Egyetem kutatói már akkor valószínűsítették, hogy a faj jelentősebb terjedési és megtelepedési kapacitással rendelkezik.

A homoki prérifű erőteljes csomókat képző, sekély gyökérzetű évelő növény. Nagyon jellegzetes a fajra a levélhüvely peremén található, sűrű és elálló fehéres szőrkoszorú, valamint, hogy virágai ritkán bomlanak ki teljesen (erre utal a faj tudományos neve - *cryptandrus* - is). A fajnak igen apró, alig egy milliméteres, könnyen terjedő magjai vannak, amelyek nagy valószínűséggel tartós magbankot is képeznek.

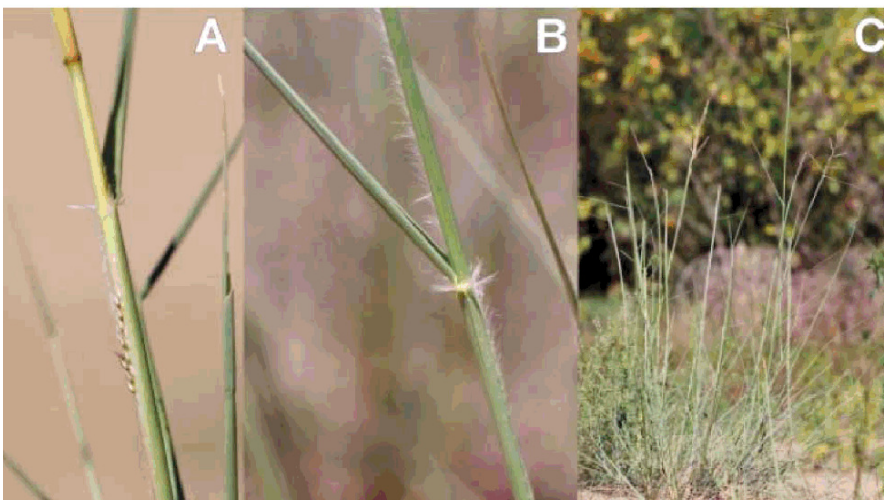
A növény gyökérzete (Fotó: Aradi Eszter)

A homoki prérifű jól tűri a taposást és a szárazságot is, amit az is segít, hogy szénasszimilációja egy

igen víztakarékos, úgynevezett C4-es fotoszintézis-út segítségével valósul meg. A nemzetség más fajainál az allelopátia jelenségét is igazolták - azaz a környezetükbe olyan anyagokat juttatnak, melyekkel más fajok megtelepedését és növekedését gátolják.

A homoki prérifűvet 2017 óta számos helyen találták meg a kiskunsági homokterületeken, ahol korábbi parlagokon és elsődleges homoki gyepekben fordul elő, valamint Debrecen belterületén, fajszegény leromlott gyepekben megtelepedve, gyakorlatilag egynemű, más növényfajt alig tartalmazó összefüggő foltokat, néhol többhektáros állományokat képez.

A tapasztalatok alapján a fajt a legelő állatok nem vagy alig fogyasztják, ami tovább segíti a terjedését.

A növény virága (A), levélhüvelyének szőrkoszorúja (B) és habitusa (C) (Fotó: Aradi Eszter)

Az idei év nyarán az MTA-DE Lendület Funkcionális és Restaurációs Ökológiai Kutatócsoport a Debreceni Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság és a Montana Tech University munkatársainak bevonásával a két kontinensre kiterjedő kutatási projektbe kezdett, melynek célja a növény termőhelyi körülményeinek és környezeti igényeinek feltárása. Emellett a növény társulási és terjedési képességeit, szaporodásbiológiáját és magbankképzési sajátosságait vizsgálják, és igyekeznek behatárolni azokat az élőhelyeket és élőhelytípusokat, ahol az elkövetkezendő években a spontán megjelenésére számítani lehet. Mivel a faj kifejezetten a száraz és meleg termőhelyekhez alkalmazkodott, további terjedését a klímamodellek által előjelzett szárazodás és hőmérsékletemelkedés is segíteni fogja.

A kutatók nagyon szívesen veszik a homoki prérifű előfordulására vonatkozó új adatokat, melyek segíthetnek tisztázni terjedése körülményeit, és megalapozhatják a jövőben a visszaszorítására tett kísérleteket (Török Péter, MTA-DE Lendület Funkcionális és Restaurációs Ökológiai Kutatócsoport, moltonia@gmail.com).

Kiterjedt egynemű állomány a Kiskunságban (Fotó: Dr. Tölgyesi Csaba)

A prérifű állománya nyílt homoki gyepekben (Fotó: Dr. Bátor Zoltán)